

A Magyar Orvosi Kamara elnökségének közleménye az EMMI által a Szakmai Kollégiumnak adott tervezési rohamfeladatról - Az egészségügyi rendszer szerkezetének és működésének átalakítása csak abban az esetben lehet sikeres, ha előkészítése megfelelő szakmai és társadalmi konszenzuson alapul, és biztosítja a végrehajtásához szükséges egészségügyi dolgozók pályán maradását.

A Magyar Orvosi Kamara elnöksége a médiahírekből értesült arról, hogy az EMMI vezetése a Szakmai Kollégium tagozataitól 4 napos (két munkanapos) határidővel kért javaslatot arra, hogy szakmájukban országos lefedettségben milyen kapacitással és geográfiai elhelyezkedéssel hány fekvő- és járóbeteg intézményre van szükség.

A MOK több ízben tett javaslatot az ellátórendszer komplex átalakítására. Jelenleg nem kaptunk felkérést a munkában való közreműködésre.

A hozzánk eljutott információk alapján fontosnak tartjuk az alábbiak rögzítését:

Örülünk annak, hogy a kormány hosszú idő után hozzá akar látni az ellátórendszer szerkezetének meghatározásához. Ugyanakkor ezt a tervezési metodikát nem tartjuk sem célravezetőnek, sem eredményesnek.

A két munkanapos határidő jelzi a kérés komolytalanságát. Ha évtizedeket tudott várni az ellátórendszer átalakításának tervezése, akkor pár héten már semmi nem múlik: egyértelmű feladat kiosztás mellett megfelelő időt kellett volna adni a Kollégiumnak a megalapozott javaslatok kialakítására.

Miután itt nem szorosabb értelemben vett orvosszakmai kérdésekről, hanem ellátásszervezési és kapacitástervezési feladatokról van szó, célszerű lett volna számukra szakértők bevonását is lehetővé tenni forrásbiztosítás mellett. Így, mindezek nélkül ez csupán látszat-konzultációnak, felelősség-áthárításnak tekinthető.

A kollégium tagozatai - igen magas szakmai felkészültségű tagjai ellenére - infrastrukturális és szervezeti okok miatt sem alkalmasak ilyen ütemű és volumenű stratégia tervezés elkészítésére. A Szakmai Kollégium tanácsadó testület, nem intézmény. Elsődlegesen szakmai szempontokat tudnak adni, és szakpolitikai műhelyekben elkészült javaslatokat tudnak szakmailag véleményezni.

Nem tartjuk eredményesnek azt a munkamódszert, hogy az egyes szakmák önállóan tervezik a szükséges kapacitásokat. Az egyes szakmák saját struktúrájuk őrzésében érdekeltek, ezért ez a módszer inkább a jelenlegi struktúra konzerválásához, bővítéséhez vezet, nem pedig egy átláthatóbb, igazságosabb, korszerűbb szerkezethez.

Kérdésként merül fel például, hogy hogyan egyeztethető össze az országos intézetek vezető szerepe a centrumkórház-elvvel?

A szerkezet (lokáció és kapacitás) csak a funkciókkal, kompetenciákkal együtt értelmezhető, nem szabad csupán a kapacitásokat tervezni. Az egyes szintek szerkezetét és kompetenciáját együtt, összehangoltan kell átalakítani. Ugyanígy nem szabad izoláltan csak a szakellátás intézményeit tervezni. A korszerű ellátórendszerben az alapellátás, a rehabilitáció és a szűrési-, gondozási rendszerek is ennek részét képezik.

Ahhoz, hogy a tagozatok koherens, egybedolgozható anyagot készíthessenek, pontosabb megrendelésre lett volna szükség, meg kellett volna határozni az átalakítás célrendszerét.

A szerkezeti átalakítás javasolt céljai:

- Az ellátórendszer szerkezetének hozzáigazítása a megváltozott technológiai környezethez, a megváltozott morbiditási mutatókhoz és megváltozott lakossági attitűdhez;
- Fenntarthatóbb intézménystruktúra kialakítása a lakosságközeli ellátások erősítésével;

- A területi hozzáférési egyenlőtlenségek kiegyenlítése, az igazságos hozzáférés javítása;
- Tiszta, egyértelmű betegutak kialakítása;
- Az ellátórendszer adaptivitásának, szerkezeti rugalmasságának javítása.

A változások előkészítésénél figyelembe kell venni az ellátást nyújtó egészségügyi dolgozók lelki – mentális állapotát, a jogviszony törvény még elvarratlan szálai miatti feszültségeket. Egy most kierőltetett, konszenzus nélküli átalakítás hatására egészségügyi dolgozók tömege fogja elhagyni a közszolgálatot, de akár az országot is.

Az egészségügyi rendszer szerkezetének és működésének átalakítása nem halasztható, a Magyar Orvosi Kamara vezetése által is támogatott feladat. De ez csak abban az esetben lehet sikeres, ha előkészítése megfelelő szakmai és társadalmi konszenzuson alapul, és biztosítja a végrehajtásához szükséges egészségügyi dolgozók pályán maradását.

A Magyar Orvosi Kamara elnöksége

Budapest, 2021. május 16.